

Zuilfruit - tips

Inleiding

Men kiest voor zuilfruit als men weinig ruimte heeft voor fruitbomen, planten in pot wil houden, een fruithaag wil creëren zonder ingewikkelde snoei, of gewoon omdat men de vorm wel leuk vindt...

De verzorging van deze smal groeiende fruitbomen, het zogenaamde zuilfruit, is erg eenvoudig en wijkt af van de benodigde snoei bij andere fruitbomen.

Achtergrond

Echte zuilvormen zijn nakomelingen van de zuilappel 'Mc Intosh'. Deze plant vertoonde een genetische afwijking die maakt dat de plant sterk rechtop groeit en bijna geen zijtakken maakt.

Er werden veel kruisingen gemaakt (en nog steeds) om een beter en ruimer assortiment te bekomen van vroege tot late appels.

Dus appels zijn echte zuilbomen, de andere fruitbomen zijn selecties die een slanke groei vertonen en dus, mits af en toe een beetje snoei (zie verder), kunnen gekweekt worden als zuilbomen. Men spreekt wel eens van 'pseudo-zuilfruit'.

Op vandaag bestaan er dus naast de vele appelrassen, ook diverse peer- pruim, kers en perzik zuilfruitbomen.



Planten

De door ons aangeboden planten zijn steeds in pot gekweekt, wat maakt dat ze het ganse jaar door kunnen worden verzorgd.

Let wel bij de raskeuze of de variëteiten zelfbestuivend zijn of een bestuiver nodig hebben.

Aanplant:

Zorg er steeds voor dat de plant vast staat na het planten. Voorzie desnoods tijdelijk een bamboestok, zodat de plant niet door de wind kan worden bewogen. Hierdoor worden de haarwortels namelijk afgerukt en kan de boom niet of moeilijk nieuwe wortels maken.

In pot:

Als men de zuilbomen in een pot wil planten, kiest men best een voldoende ruim formaat (vanaf 40 liter). Komen de bomen op een wat winderige plaats te staan, zorg er dan voor dat de pot goed stevig staat. Verzwaar de pot eventueel door op de bodem wat grof grind of zware stenen te leggen. Gebruik een goed (aangerijkt) potmengsel dat voldoende drainerend is want de boom zal meerdere jaren in hetzelfde medium blijven staan. Vooral in de winter, als de boom in relatieve rust is en weinig vocht nodig heeft, kan de potgrond verzadigd raken met water waardoor de wortels verdrinken (geen zuurstof meer krijgen) en vervolgens afsterven. Om problemen te voorkomen kan men eventueel wat perliet of metserszand (zoutvrij!) door de potgrond mengen.

De potkeuze is vrij, maar kies wel voor een vorstvrij type omdat de plant immers ook in de winter buiten zal blijven staan. Zorg er ook voor dat er afwateringsgaten in de bodem zitten. De potgrootte begint best bij 40 liter, maar ruimer kan ook natuurlijk.

Let erop dat de entplaats zeker (10 cm) boven de grond blijft.

Leg best eerst wat grond op de bodem en wel zo dat bij het plaatsen van de wortelkluit de bovenzijde van de wortelkluit op het gewenste niveau komt. Vul dan verder aan met potgrond. Zorg er wel voor dat het

grondniveau in de pot een tweetal cm onder de rand van de pot blijft, zodat het water niet uit de pot loopt wanneer u de plant later giet.

Bij het overplanten in uw pot is het belangrijk om te kijken of er geen wortels rond de kluit groeien. Indien dit het geval is, dan is het best om deze los te maken en wat uit te spreiden in de nieuwe grotere pot.

Na het planten goed water geven.

Volle grond:

Maak een voldoende ruim plantgat zodat er minstens een handbreedte is tussen de wortelkluit en de rand van de kuil (meestal is dat dus 1,5 x diepte van de wortelkluit en 2 x de breedte). Het is wel belangrijk om aandacht te schenken aan eventuele wortels die tegen de potwand zitten en die rond de pot gegroeid zijn. Indien dit het geval is, maak ze dan los en voorzie een voldoende ruim plantgat om ze mooi in de plantkuil te kunnen uitspreiden. Het is aan te raden om de grond rond de wortelkluit niet aan te stampen met de voet, maar goed aan te duwen met de handen. Vul het plantgat opnieuw op met de uitgegraven grond en geef vervolgens voldoende water.

Bij uitgeputte bodems is het wel aan te raden om een deel van de aanvulgrond te vervangen (1/3 à 1/2 van uitgegraven volume) door een bodemverbeteraar).

Let er steeds op dat de entplaats zeker 10 cm boven de grond blijft.

Verzorging:

In pot:

Regelmatig water geven en af en toe tijdens het groeiseizoen plantenvoeding geven.

In het voorjaar, nadat het nieuwe blad is gevormd, begint men met de bemesting. Liefst een rijke langwerkende meststof met hoge stikstof (de N van de NPK op de verpakking). In de regel gebruiken we 2 gram per liter potgrond.

Vanaf augustus schakelt men over op een bemesting die rijk is aan potas (de K van de NPK op de verpakking), dit om een betere verhouting van de takken te bekomen en zo vorsschade te voorkomen.

Snoeien wanneer nodig (zie verder).

Volle grond:

Indien men wil bijmesten kan men in het voorjaar, nadat het nieuwe blad is gevormd, een langwerkende meststof toedienen, bij voorkeur met een hoog stikstofgehalte (de N van de NPK op de verpakking). In de regel gebruiken we 50 gram per boom.

In augustus kan men eventueel nog een bemesting toedienen die rijk is aan potas (de K van de NPK op de verpakking) om een betere verhouting van de takken te bekomen en zo vorsschade te voorkomen.

Een andere mogelijkheid is om in de winter de voet af te dekken met dierlijke mest zodat men enkel in augustus een potas-rijke bemesting dient aan te vullen (wij gebruiken vaak houtas als bijbemesting in combinatie met compost).

Bij droogte na het planten eventueel water geven mocht dit nodig blijken, dit tot de bomen goed ingeworteld zijn.

Na het planten kan men eventueel compost als bodembedekking aanbrengen (entplaats steeds vrij houden). Beschikt men over dierlijke mest dan kan men dat bij aanplant in de late herfst ook als bodembedekking gebruiken.

Tijdens de zomer de planten eventueel met organische meststof die men in de handel koopt of meststof specifiek voor fruitbomen.

Snoeien wanneer nodig (zie verder)

Snoei:

Tijdens de winter:

Bij jonge bomen de topscheut inkorten om voldoende zijscheuten te vormen en kale stammen te voorkomen (eerste maal op 80 cm en dan elk jaar 30 à 50 cm laten opgroeien tot de gewenste hoogte is bereikt)

Eventueel de topscheut of te lange zijscheuten inkorten tot 10 à 15 cm mocht dit in de zomer vergeten zijn. Het is beter om steeds zomersnoei toe te passen, wat bij zuilfruit zeer weinig werk is in vergelijking met leifruit of gewone fruitbomen.



Tijdens de zomer:

Zuilappels kunnen met zeer geringe snoei opgroeien. Eventuele zijtakken die toch flink uitgroeien worden best in de zomer op 10 à 15 cm geknipt.

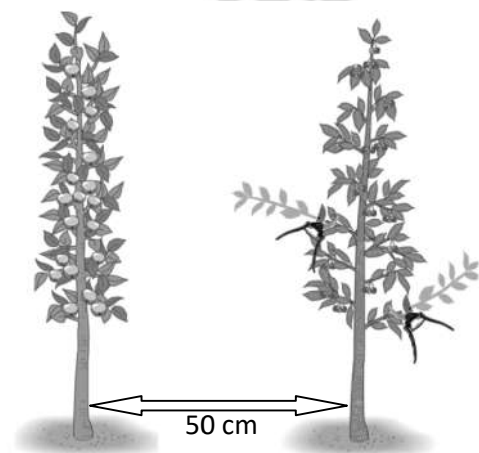
Zuilkersen en andere slank opgroeiende fruitbomen maken vaak langere zijtakken dan bij de zuilappels het geval is. Wanneer zijtakken gaan uitgroeien, worden die tijdens het groeiseizoen (zomer) tot 10 à 15 cm ingeknipt.

Uitdunnen van het fruit is soms nodig bij kers en perzik. Bij andere fruitsoorten is dit eerder uitzonderlijk, maar toch aan te raden om grotere vruchten te kweken (wij laten maximaal zowat 30 appels aan een zuilappel groeien).

De hoogte wordt meestal beperkt op zowat 2,2 à 2,5 meter hoogte.

Zuilappels zijn van nature niet zo sterk groeiend en het is zelden nodig om ze te steunen. Andere zuilfruitsoorten varen vaak wel bij een steun.

Indien men tijdens de zomer regelmatig nakijkt of er geen te lange zijtakken ontstaan, dan is wintersnoei niet meer nodig.



Plantafstanden:

Kies liefst een zonnige plek in de tuin, hoewel halfschaduw met minstens 4 à 6 uren zon per dag ook nog kan voor de meeste fruitsoorten.

Als vuistregel laten we 50 cm tussen twee bomen.

Bij haagaanplant is het soms handig om een greppel te graven, waar men dan de bomen op 50 cm inzet en ze geleidelijk aan weer opvult totdat alle bomen op hun plaats staan.

Planten gezondheid:

Bij de Kruisbessen 'Proef'tuin selecteren we rassen die zo weinig mogelijk schimmelaantastingen krijgen. Toch kan ingrijpen, vooral wat insecten en andere dieren betreft, wenselijk zijn om schade aan de boom te beperken of om de oogst veilig te stellen. Dit is analoog aan andere robuuste fruitsoorten.

Het is echter niet mogelijk om alle mogelijke problemen die zich kunnen voordoen hier te behandelen. Daarvoor bestaan reeds voldoende goede boeken en andere informatiebronnen.

En bij twijfel kan men steeds overleg plegen met ons in de hoop dat wij een natuurvriendelijke oplossing kunnen aandragen...

Onze collectie¹ (voor assortiment kijk naar onze catalogus):

Zuilappels

Geënt op onderstam "M7, MM111 of M26"

- **Arbat**[®]
Eerste echt schurftresistente zuilappel. Groengele appel met rode bos.. Zuurzoete appel met fijn aroma en vast vruchtvlees. Plukrijp midden september. Bewaarbaar tot november. Zeer vruchtbaar ras, zodat uitdunnen van het fruit vaak nodig is.
- **Berbat**[®]
Schurftresistent ras met grote rode zuurzoete appel met eerder los vruchtvlees. Plukrijp vanaf midden september. Bruikbaar tot midden november.
- **Campanilo**[®] **Quattro**
Resistent ras tegen schurft en meeldauw. Zuilappel met vrij grote vaste groenrode lekkere appel. Vanaf eind september plukrijp. Bewaarbaar tot december.
- **Dzinn**[®]
Schurftresistente zuilappel met middelgrote geelrode appels. Stevige schil. Sappig met lichtzure toets. Plukrijp midden september. Bewaarbaar tot november.
- **Finn**[®]
Schurftresistent ras met grote geelrode appels. Sappig. Plukrijp september - oktober.
- **Jarle**[®]
Resistent ras met grote blinkende rode lekkere appels. Plukrijp september. Bewaarbaar tot november.
- **Peke**[®]
Resistent ras met grote groenrode appels. Zoete en aromatische smaak. Vanaf midden september plukrijp en bewaarbaar tot november.
- **Pompink** (selectie van 'Flamenco' x 'Topaz')
Beetje zurige, aromatische appel met vast vruchtvlees. Goed rood kleurend. Plukrijp eind september en bewaarbaar tot januari. Weinig gevoelig voor meeldauw, vruchtboomkanker, monilia en bladluis.
- **Rhapsodie** (selectie van 'UEB 2345/1' x 'Tuscan')
Schurftresistente zuilappel die weinig gevoelig is voor meeldauw. Zuurzoete appel met rode bos met middelvast sappig vruchtvlees. Tweede helft september plukrijp en bewaarbaar tot midden december.
- **Red River**
Schurftresistente zuilappel. Middelvaste grote zuurzoete appel met middelvast vruchtvlees. Groen, maar overheersend rode kleur. Plukrijp midden september en bewaarbaar tot november.
- **Rondo** (selectie van 'UEB 2345/1' x 'Tuscan')
Schurftresistente zuilappel die weinig gevoelig is voor meeldauw. Zuurzoete lekkere knapperige appel met rode bos. Begin oktober plukrijp. Goed bewaarbaar.
- **Sonata**
Schurftresistente zuilappel met zeer smakelijke en sappige zuurzoete appels met rode bos. Plukrijp in september en bewaarbaar tot december.

- **Starcats**
Ongevoelig voor aantasting door schurft, meeldauw en vruchtboomkanker en voor bladluizen. Roodgele appel met zoetzure smaak. Plukrijp eind augustus - begin september.
- **Suncats**
Ongevoelig voor aantasting door schurft, meeldauw en vruchtboomkanker en voor bladluizen. Groene afgeplatte appel met rode blos. Goede zoete smaak met lichtzure toets. Plukrijp eind augustus - begin september.
- **Waltz**
Zuilappel van de eerste generatie, met beperkte resistentie tegen schurft. Donkerrode sappige appel met zoete smaak. Plukrijp eind september en bewaarbaar tot februari.

Zuilperen

Geënt op onderstam "Pyrus"

- **Condo**
Lijkt op Conferencepeer. Rijpt eind september - oktober. Bewaart enige weken. Goede opbrengst. Bestuiver gewenst.
- **Decora**
Groene peer met rode blos. Rijpt eind september begin oktober. Goed productief ras. Bewaard enige weken. Bestuiver gewenst.

Zuilkersen

Geënt op onderstam 'Gisela 6' of 'Colt'

- **Claudia**
Mooie donkerrode grote vleeskers. Goed zelfbestuivend.
- **Sylvia**
Donkerrode grote vleeskers met korte steel. Best met een andere kers samen voor een goede bestuiving (zoals Viktoria)
- **Viktoria**
Donkerrode vleeskers die rijpt midden - eind juli. Robuust ras. Zelfbestuivend. Ook goede bestuiver voor andere rassen zoals Sylvia.

Zuilpruim

Geënt op onderstam "St. Julien A"

- **Imperial**
Blauwe middelgrote, langgerekte ovale pruim met geelgroen vruchtvlees. Komt goed los van de steen. Goede dessertpruim. Robuust ras. Zelfbestuivend.